

**Kod för styrning av
Riksbyggen ekonomisk förening
("Föreningskoden")**

1.	INLEDNING.....	3
1.1	Kodens syfte	3
1.2	Följ eller förklara	3
1.3	Andelsägare, medlemmar.....	3
2.	FULLMÄKTIGESAMMANTRÄDE	4
2.1	Kallelse m m	4
2.2	Styrelsens, ledningens och revisorers närvaro	4
2.3	Genomförande	4
2.4	Protokoll.....	5
3.	TILLSÄTTNING AV STYRELSE OCH REVISORER	5
3.1	Valberedning.....	5
3.2	Tillsättning av styrelse	6
3.3	Tillsättning av revisorer	7
4.	STYRELSE.....	7
4.1	Uppgifter	7
4.2	Styrelsens sammansättning m m.....	8
4.3	Styrelsens ledamöter	8
4.4	Styrelsens ordförande.....	9
4.5	Styrelsens arbetsformer.....	10
4.6	Finansiell rapportering	11
4.7	Internkontroll och internrevision	11
4.8	Arbete med redovisnings- och revisionsfrågor.....	12
5.	FÖRETAGSLEDNING.....	12
5.1	Verkställande direktörens uppgifter	12
5.2	Ersättning till företagsledningen.....	13
6.	INFORMATION OM FÖRENINGSSTYRNING	13
6.1	Föreningsstyrningsrapport	13
6.2	Information på hemsidan	14

1. INLEDNING

1.1 Kodens syfte

Några vägledande principer för Föreningskoden är

1.1.1 att skapa goda förutsättningar för utövande av en aktiv och ansvarstagande ägarroll,

1.1.2 att skapa en väl avvägd maktbalans mellan andelsägare, styrelse och verkställande ledning för att bland annat säkerställa ägarnas möjlighet att hävda sina intressen gentemot Riksbyggens ledningsorgan,

1.1.3 att skapa tydlig roll- och ansvarsfördelning mellan olika lednings- och kontrollorgan samt

1.1.4 att skapa transparens gentemot ägare, kreditmarknad och samhälle i övrigt.

1.2 Följ eller förklara

Föreningskoden är en självreglering och den bygger på principen följ eller förklara. Detta innebär att avvikelser från enskilda regler kan ske. Avvikelse ska dock förklaras med angivande av skälen till varje avvikelse. Samtliga regler i Föreningskoden måste inte alltid följas och det innebär således inte något brott mot Föreningskoden att avvika från en eller flera enskilda regler. Det avgörande är vilket motiv som finns för avvikelsen. Det ankommer på styrelsen att utforma motivering för eventuella avvikelser. Dessa skall redovisas i föreningsstyrningsrapporten.

I Föreningskoden används genomgående ordet ”skall” i de olika reglerna. Detta innebär ingen avvikelse från det ovan angivna.

1.3 Andelsägare, medlemmar

I Föreningskoden används både beteckningen medlemmar och andelsägare för Riksbyggens medlemmar. Detta har sin grund i att föreningar som är medlemmar i

Intresseförening eller Lokalföreningar också är medlemmar i Riksbyggen om de lånat ut pengar för köp av andelar i Riksbyggen. Denna medlemskategori har dock inte samma rättigheter som andelsägare.

2. FULLMÄKTIGESAMMANTRÄDE

Medlemmarnas inflytande i Riksbyggen utövas vid fullmäktigesammanträde, som är Riksbyggens högsta beslutande organ.

2.1 Kallelse m m

2.1.1 Riksbyggen skall senast 6 månader före ordinarie fullmäktigesammanträde offentliggöra när och på vilken ort sammanträdet kommer att hållas.

2.1.2 Riksbyggen skall på sin hemsida i samband med offentliggörande enligt punkt 2.1.1 informera om medlemmarnas förslags- och motionsrätt med angivande av att motioner till ordinarie fullmäktigesammanträde skall vara styrelsen tillhanda senast den 1 februari närmast före fullmäktigesammanträdet.

2.2 Styrelsens, ledningens och revisorers närvaro

2.2.1 Vid fullmäktigesammanträde skall en beslutsför styrelse vara närvarande. Vid ordinarie fullmäktigesammanträde skall, såvitt möjligt, hela styrelsen vara närvarande. Styrelsens ordförande, verkställande direktören och, i den mån det finns behov därav, andra personer i företagsledningen skall närvara vid fullmäktigesammanträdet.

2.2.2 Minst en av Riksbyggens auktoriserade revisorer – ordinarie eller suppleant – och minst en av de förtroendevalda revisorerna skall vara närvarande vid ordinarie fullmäktigesammanträde.

2.3 Genomförande

2.3.1 Till ordförande på fullmäktigesammanträde skall inte styrelsens ordförande eller annan styrelseledamot utses.

- 2.3.2 Till justerare skall utses fullmäktige, vilken inte är styrelseledamot eller anställd i Riksbyggen.
- 2.3.3 Fullmäktigesammanträde skall hållas på svenska och allt material skall vara på svenska. Fullmäktigesammanträdes ordförande skall se till att fullmäktige ges möjlighet att ställa frågor på fullmäktigesammanträde.

2.4 Protokoll

- 2.4.1 Protokoll från fullmäktigesammanträde skall vara slutjusterat senast två veckor efter sammanträdet.
- 2.4.2 Protokoll från fullmäktigesammanträde skall finnas tillgängligt på Riksbyggens hemsida.
- 2.4.3 Protokoll skall kostnadsfritt skickas till medlem som begär det.

3. TILLSÄTTNING AV STYRELSE OCH REVISORER

Förfarandet för nominering, val och arvodering av styrelseledamöter och revisorer skall styras av andelsägarna samt vara strukturerat och transparent.

3.1 Valberedning

- 3.1.1 Riksbyggen skall ha en valberedning som representerar Riksbyggens andelsägare. Fullmäktigesammanträde skall utse ledamöter eller ange hur ledamöter i valberedningen skall utses. Beslutet skall innefatta förfarande för att vid behov ersätta ledamot som lämnar valberedningen innan dess arbete är slutfört.
- 3.1.2 Valberedningen skall ha minst tre ledamöter, varav en skall vara ordförande. Majoriteten av valberedningens ledamöter skall inte vara styrelseledamöter. Verkställande direktören eller annan person från företagsledningen skall inte vara ledamot av valberedningen. Styrelsens ordförande eller annan styrelseledamot skall inte vara valberedningens ordförande.

3.1.3 Riksbyggen skall senast sex månader före ordinarie fullmäktigesammanträde redovisa namnen på valberedningens ledamöter. Om ledamot av valberedningen ersatts, skall detta offentliggöras och information om den nya ledamoten lämnas. Informationen skall återfinnas på Riksbyggens hemsida, där det också skall anges hur medlem kan lämna förslag till valberedningen.

3.2 Tillsättning av styrelse

3.2.1 Valberedningen skall lämna förslag till ordförande samt övriga ledamöter i styrelsen samt styrelsearvode uppdelat mellan ordförande, övriga ledamöter och eventuell ersättning för utskottsarbete.

3.2.2 Som underlag för sina förslag skall valberedningen

- bedöma i vilken grad den nuvarande styrelsen uppfyller de krav som kommer att ställas på styrelsen till följd av Riksbyggens läge och framtida inriktning, bland annat genom att ta del av resultatet av den utvärdering av styrelsen som årligen sker,
- fastställa kravprofiler för den eller de nya ledamöter som enligt denna bedömning behöver rekryteras samt
- genomföra en systematisk procedur för att söka kandidater till de styrelseposter som skall fyllas, varvid förslag som inkommit från medlemmarna skall beaktas.

3.2.3 Valberedningens förslag skall presenteras i samband med kallelsen till fullmäktigesammanträde och på Riksbyggens hemsida. I anslutning till att kallelsen utfärdas skall på Riksbyggens hemsida lämnas en redogörelse för valberedningens arbete samt för styrelseledamot som föreslås för nyval eller omval anges följande:

- ålder samt huvudsaklig sysselsättning,
- uppdrag i Riksbyggen och andra väsentliga uppdrag,
- vid omval, vilket år ledamoten invaldes i styrelsen samt
- övriga uppgifter som kan vara av betydelse för andelsägarna vid bedömningen av den föreslagna ledamotens kompetens och lämplighet.

- 3.2.4 Valberedningen skall på fullmäktigesammanträdet presentera och motivera sina förslag, varvid särskild motivering skall ges om ingen förnyelse av styrelsen föreslås. Valberedningen skall också lämna en redogörelse för hur dess arbete har bedrivits.
- 3.2.5 Person, föreslagen för inval i styrelsen, skall, såvitt möjligt, närvara på fullmäktigesammanträdet för att kunna presentera sig och svara på frågor.
- 3.2.6 På fullmäktigesammanträdet skall beslut fattas om styrelsearvode och samtliga övriga ersättningar för styrelsearbetet med uppdelning mellan ordförande och övriga ledamöter i styrelsen samt eventuell ersättning för utskottsarbete.

3.3 Tillsättning av revisorer

- 3.3.1 Valberedningen skall lämna förslag till val och arvodering av revisorer. Förslaget skall presenteras i samband med kallelsen till fullmäktigesammanträde och på Riksbyggens hemsida.
- 3.3.2 Valberedningen skall på fullmäktigesammanträdet presentera och motivera sina förslag samt lämna en redogörelse för hur valberedningens arbete har bedrivits.
- 3.3.3 Föreslagna revisorer skall, om möjligt, närvara på fullmäktigesammanträde för att kunna presentera sig och svara på frågor.

4. STYRELSE

4.1 Uppgifter

Styrelsens övergripande uppgift är att för medlemmarnas räkning förvalta Riksbyggens angelägenheter på ett sådant sätt att medlemmarnas ekonomiska intressen tillgodoses på bästa möjliga sätt.

- 4.1.1 För att fullgöra sina uppgifter för föreningens medlemmar skall styrelsen ägna särskild omsorg åt att
- fastställa de övergripande målen för Riksbyggens verksamhet och besluta om Riksbyggens strategi för att nå målen,

- fortlöpande utvärdera Riksbyggens operativa ledning och vid behov tillsätta eller entlediga verkställande direktör,
- tillse att det finns effektiva system för uppföljning och kontroll av Riksbyggens verksamhet och ekonomiska ställning mot de fastställda målen,
- tillse att Riksbyggens externa informationsgivning präglas av öppenhet och saklighet med hög relevans för de målgrupper den riktar sig till,
- tillse att det finns tillfredsställande kontroll av Riksbyggens efterlevnad av lagar och andra regler som gäller för Riksbyggens verksamhet samt
- tillse att erforderliga etiska riktlinjer fastställs för Riksbyggens uppträdande.

4.1.2 Styrelsen skall tillse att dess arbete årligen utvärderas genom en systematisk och strukturerad process.

4.2 Styrelsens sammansättning m m

4.2.1 Styrelsen skall ha en med hänsyn till Riksbyggens verksamhet, utvecklingskede och förhållanden i övrigt ändamålsenlig sammansättning, präglad av mångsidighet och bredd avseende ledamöternas kompetens, erfarenhet och bakgrund i övrigt.

4.2.2 En jämn könsfördelning i styrelsen skall eftersträvas.

4.2.3 Inom Riksbyggens ledning får endast verkställande direktören vara ledamot av styrelsen.

4.3 Styrelsens ledamöter

En styrelseledamot har en sysslomannaliknande ställning i förhållande till Riksbyggen. Det innebär att ledamoten är skyldig att ägna uppdraget den tid och omsorg och ha den kompetens som erfordras för att på bästa sätt tillvarata Riksbyggens och dess medlemmars intressen.

4.3.1 Styrelseledamot skall inte inneha så många andra uppdrag att ledamoten inte kan ägna styrelseuppdraget i Riksbyggen erforderlig tid och omsorg.

4.3.2 Styrelseledamot skall självständigt bedöma de ärenden styrelsen har att behandla och föra fram de uppfattningar och göra de ställningstaganden detta föranleder. Styrelse-

ledamot skall begära den kompletterande information som ledamoten anser nödvändig för att styrelsen skall kunna fatta väl underbyggda beslut.

4.3.3 Styrelseledamot är skyldig att tillägna sig den kunskap om Riksbyggens verksamhet, organisation, marknad m m som erfordras för uppdraget.

4.3.4 Ny styrelseledamot skall genomgå introduktionsutbildning om Riksbyggen, dess verksamhet, organisation, marknad m m samt den utbildning i övrigt som styrelseordföranden och ledamoten gemensamt finner lämplig.

4.4 Styrelsens ordförande

Styrelsens ordförande har en särställning inom styrelsen med ett särskilt ansvar för att styrelsens arbete är väl organiserat och drivs effektivt och att styrelsen fullgör sina uppgifter.

4.4.1 Styrelsens ordförande skall väljas på fullmäktigesammanträde. Om ordföranden lämnar sitt uppdrag under mandattiden skall styrelsen inom sig välja ordförande för tiden fram till nästa fullmäktigesammanträde.

4.4.2 Styrelsens ordförande skall tillse att styrelsens arbete bedrivs effektivt och att styrelsen fullgör sina åligganden. Ordföranden skall särskilt

- organisera och leda styrelsens arbete, uppmuntra en öppen och konstruktiv diskussion i styrelsen, i vilken samtliga ledamöter deltar, och skapa bästa möjliga förutsättningar för styrelsens arbete,
- tillse att styrelsen fortlöpande uppdaterar och fördjupar sina kunskaper om Riksbyggen och dess verksamhet samt i övrigt får den utbildning som krävs för att styrelsearbetet skall kunna bedrivas effektivt,
- ta emot synpunkter från medlemmarna och förmedla dessa inom styrelsen,
- vara talesman för Riksbyggen i frågor om utseende och entledigande av verkställande direktör,
- hålla fortlöpande kontakt med och fungera som diskussionspartner och stöd för bolagets verkställande direktör,
- efter samråd med verkställande direktören fastställa förslag till dagordning för styrelsens sammanträden,

- tillse att styrelsen erhåller tillfredsställande information och beslutsunderlag,
- kontrollera att styrelsens beslut verkställs, samt
- tillse att styrelsen årligen utvärderar sitt arbete och att valberedningen informeras om resultatet av utvärderingen.

4.5 Styrelsens arbetsformer

- 4.5.1 Styrelsens instruktioner i form av arbetsordning och instruktion för verkställande direktören skall vara anpassade till Riksbyggens förhållanden och vara så tydliga, utförliga och konkreta att de kan tjäna som styrdokument för styrelsens arbete.
- 4.5.2 Styrelsen skall minst en gång per år göra en prövning av i punkt 4.5.1 angivna instruktioners – och eventuella andra instruktioners – relevans och aktualitet.
- 4.5.3 Styrelsen kan inom sig inrätta särskilda utskott för att bereda ärenden inom mer avgränsade områden. Inrättande av utskott får inte leda till att styrelsen förlorar överblicken och kontrollen över verksamheten eller att informationen till styrelsen försämras. Det skall framgå vilka arbetsuppgifter och vilken beslutsrätt styrelsen har delegerat till utskotten samt hur utskotten skall rapportera till styrelsen. Utskotten skall protokollföra sina möten och protokollen skall delges styrelsen.
- 4.5.4 Styrelsen skall fortlöpande utvärdera verkställande direktörens arbete. Minst en gång per år skall styrelsen särskilt behandla denna fråga, varvid ingen person från företagsledningen skall närvara.
- 4.5.5 Styrelsen skall sammanträda i den omfattning som erfordras för att hinna behandla de frågor som ankommer på styrelsen.
- 4.5.6 Beslutsunderlag och förslag till beslut i ett ärende skall ge en saklig, utförlig och relevant belysning av det ärende beslutet gäller. Beslut skall inte fattas i en viktig fråga som inte varit upptagen på dagordningen, såvida inte styrelsen enhälligt beslutar att så skall ske.
- 4.5.7 Styrelsens protokoll skall tydligt återge vilka ärenden som behandlats, vilket underlag som funnits för respektive ärenden samt innebörden av de beslut som fattats. Ett slut-

justerat protokoll, med bilagor, skall sändas till eller hållas tillgängligt för styrelsens ledamöter så snart som möjligt efter styrelsesammanträdet.

4.6 Finansiell rapportering

Styrelsen ansvarar för att Riksbyggens finansiella rapportering är upprättad i överensstämmelse med lag och tillämpliga redovisningsstandarder.

- 4.6.1 Av årsredovisning och delårsrapport skall tydligt framgå vilka delar som är formella finansiella rapporter, på vilka regelverk dessa grundas och vilka delar av årsredovisningen eller delårsrapporten som är reviderade eller översiktligt granskade av föreningens revisorer.*
- 4.6.2 Styrelsen och verkställande direktören skall omedelbart före underskrifterna i årsredovisningen lämna en försäkran av innebörd att, såvitt de känner till, årsredovisningen är upprättad i överensstämmelse med god redovisningssed, lämnade uppgifter stämmer med de faktiska förhållandena och ingenting av väsentlig betydelse är utelämnat som skulle kunna påverka den bild av Riksbyggen som skapats av årsredovisningen.
- 4.6.3 Riksbyggens delårsrapport skall översiktligt granskas av Riksbyggens revisor.

4.7 Internkontroll och internrevision

Styrelsen ansvarar för Riksbyggens interna kontroll, vars övergripande syfte är att skydda medlemmarnas investering och Riksbyggens tillgångar.

- 4.7.1 Styrelsen skall tillse att Riksbyggen har god intern kontroll och fortlöpande håller sig informerad om och utvärderar hur Riksbyggens system för intern kontroll fungerar.
- 4.7.2 Styrelsen skall årligen avge en rapport över hur den interna kontrollen, till den del den avser den finansiella rapporteringen, är organiserad. Rapporten skall ingå som ett särskilt avsnitt i föreningsstyrningsrapporten. Beskrivningen bör göras utifrån den vägledning som tagits fram av arbetsgrupper från Svenskt Näringsliv och FAR.

* Med finansiell rapport avses enligt IAS 1 resultaträkning, balansräkning, eget kapital, kassaflödesanalys samt redogörelse för tillämpade redovisningsprinciper och noter.

- 4.7.3 Styrelsen skall årligen utvärdera behovet av internrevision och i sin rapport över den interna kontrollen motivera sitt ställningstagande.

4.8 Arbete med redovisnings- och revisionsfrågor

Styrelsen ansvarar för att Riksbyggen har ett formaliserat och transparent system som säkerställer att fastlagda principer för den finansiella rapporteringen och interna kontrollen efterlevs samt att ändamålsenliga relationer med Riksbyggens revisorer upprätthålls.

- 4.8.1 Styrelsen skall dokumentera och lämna upplysningar om det sätt på vilket styrelsen säkerställer kvaliteten i den finansiella rapporteringen samt kommunicera med Riksbyggens revisorer. Upplysningar skall lämnas i föreningsstyrningsrapporten enligt punkt 6.1.3.
- 4.8.2 Styrelsen skall minst en gång per år, utan närvaro av verkställande direktören eller annan person från Riksbyggens ledning, träffa revisorerna.

5. FÖRETAGSLEDNING

5.1 Verkställande direktörens uppgifter

Verkställande direktören har en särskild roll i styrelsearbetet. Detta innefattar bl a att rapportera till styrelsen om Riksbyggens utveckling, vara föredragande och förslagsställare i frågor som beretts inom företagsledningen samt förse styrelsen med information som underlag för dess arbete.

- 5.1.1 Verkställande direktören skall se till att styrelsen får ett så sakligt, utförligt och relevant informationsunderlag som erfordras för att styrelsen skall kunna fatta väl underbyggda beslut samt att styrelsen hålls informerad om utvecklingen av föreningens verksamhet mellan styrelsens sammanträden.
- 5.1.2 Styrelsen skall godkänna verkställande direktörens väsentliga uppdrag utanför Riksbyggen.

5.2 Ersättning till företagsledningen

5.2.1 Styrelsen ansvarar för att Riksbyggen har en formaliserad och för samtliga ledamöter transparent process för att fastställa principer för ersättning och andra anställningsvillkor för företagsledningen samt besluta om verkställande direktörens ersättning och övriga anställningsvillkor. Styrelsen skall fastställa ersättning och övriga anställningsvillkor för Riksbyggens verkställande direktör. Verkställande direktören beslutar i samråd med styrelsens ordförande om ersättning och övriga anställningsvillkor för övriga befattningshavare i Riksbyggens ledning samt rapporterar ersättning och anställningsvillkor i övrigt till styrelsen.

6. INFORMATION OM FÖRENINGSSTYRNING

6.1 Föreningsstyrningsrapport

6.1.1 Till Riksbyggens årsredovisning skall fogas en särskild rapport om föreningsstyrningsfrågor. Rapporten behöver ej granskas av Riksbyggens revisorer.

6.1.2 Riksbyggen skall i föreningsstyrningsrapporten ange att Föreningskoden tillämpas av Riksbyggen samt översiktligt beskriva hur föreningen tillämpat koden under det senaste räkenskapsåret. I rapporten skall anges från vilka regler i koden avvikelser skett. Skälen för varje avvikelse skall tydligt redovisas.

6.1.3 I föreningsstyrningsrapporten skall upplysningar lämnas om det sätt, på vilket styrelsen säkerställer kvaliteten i den finansiella rapporteringen samt kommunicerar med Riksbyggens revisorer enligt 4.8.1.

6.1.4 I föreningsstyrningsrapporten skall, om denna information inte framgår av årsredovisningen, även följande uppgifter lämnas:

- en redogörelse för hur beredningen av tillsättning av styrelse och revisorer är organiserad,
- sammansättningen av Riksbyggens valberedning,

- för var och en av styrelsens ledamöter, de uppgifter som skall lämnas enligt punktlistan i punkt 3.2.3,
- arbetsfördelningen i styrelsen, hur styrelsearbetet bedrivits under det senaste räkenskapsåret inkluderande antal styrelsesammanträden och respektive ledamots närvaro vid styrelsesammanträden samt
- sammansättning, arbetsuppgifter och beslutanderätt för eventuella styrelseutskott och respektive ledamots närvaro vid utskottens sammanträden.

För verkställande direktör:

- ålder samt huvudsaklig utbildning och arbetslivserfarenhet samt
- väsentliga uppdrag utanför Riksbyggen

6.2 Information på hemsidan

- 6.2.1 Riksbyggen skall på sin hemsida ha en särskild avdelning för föreningsstyrningsfrågor, där aktuella uppgifter om de förhållanden som ingår i föreningsstyrningsrapporten skall återfinnas tillsammans med övrig information som krävs enligt Föreningskoden.